

Komunikat prasowy

ECA/14/28

Do natychmiastowej publikacji
Luksemburg, dnia 1 lipca 2014 r.

Zdaniem kontrolerów UE nie wykazano wyraźnego wpływu unijnego wsparcia finansowego w zakresie inwestycji i promocji na konkurencyjność sektora wina.

Jak wynika ze sprawozdania opublikowanego dzisiaj przez Europejski Trybunał Obrachunkowy, potrzeba ustanowienia osobnego środka inwestycyjnego w sektorze wina nie jest uzasadniona, ponieważ tego rodzaju wsparcie istnieje już w ramach europejskiej polityki rozwoju obszarów wiejskich. W sprawozdaniu zakwestionowano też znaczenie unijnych dotacji na promocję win, gdyż często były one wykorzystywane do umacniania istniejących rynków, a nie do pozyskiwania nowych lub odbudowy dawnych rynków, które podupadły.

– Dostępność podobnych środków na inwestycje w ramach dwóch różnych programów unijnych jest przyczyną komplikacji, które w pewnych państwach członkowskich doprowadziły do opóźnień we wdrażaniu lub określenia nazbyt restrykcyjnego zakresu kwalifikujących się inwestycji – stwierdził **Jan Kinšt, członek Trybunału odpowiedzialny za sprawozdanie**. – Wkład finansowy Unii Europejskiej stanowi także zachętę dla przedsiębiorców do proporcjonalnego ograniczania wysokości własnego wkładu finansowego przeznaczonego na działania promocyjne, a to oznacza w zasadzie częściowe dofinansowanie kosztów operacyjnych tych przedsiębiorstw przez UE. Nie jest to przykład skutecznego wykorzystania środków publicznych.

Kontrolerzy Unii Europejskiej ustalili, że nie ma wystarczających informacji, aby móc wykazać, jakie rezultaty osiągnięto bezpośrednio w wyniku zastosowania konkretnych środków. W przypadku środka w zakresie inwestycji osiągniętych efektów nie da się w łatwy sposób oddzielić od inwestycji w rozwój obszarów wiejskich. Jeżeli chodzi o działania promocyjne, kontrola wykazała, że w przypadku win z krajów UE odnotowano utratę udziałów w rynkach państw trzecich, będących głównymi krajami docelowymi takich działań, choć eksport unijnego wina na te rynki mierzony w wartościach bezwzględnych znacznie wzrósł. Stwierdzono także wzrost eksportu tych win z UE, które nie kwalifikowały się do objęcia wsparciem finansowym.

W latach 2009-2013 państwa członkowskie wydatkowały 522 mln euro z funduszy unijnych w ramach środka w zakresie promocji. Dofinansowanie przyznane państwom członkowskim w ramach tego środka na lata 2014-2018 znacznie wzrosło (1,16 mld euro dla UE-27). Zważywszy na trudności, jakich doświadczyły państwa członkowskie w wydatkowaniu środków z budżetu na lata 2009-2013, początkowo przeznaczonego na działania promocyjne, istnieje ryzyko, że budżet na lata 2014-2018 ustalono na zbyt wysokim poziomie, co stanowi zagrożenie w kontekście stosowania zasad należytego zarządzania finansami.

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy.

Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi, L-1615 Luksemburg

Tel.: (+352) 4398 45410 Tel. kom.: (+352) 621 55 22 24

E-mail: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA Youtube: [EUAuditorsECA](https://www.youtube.com/EUAuditorsECA) www.eca.europa.eu

Informacje dla redaktorów:

Sprawozdania specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego publikowane są przez cały rok i przedstawiają wyniki kontroli wybranych obszarów działalności UE lub kwestii związanych z zarządzaniem.

W sprawozdaniu specjalnym nr 9/2014 przeanalizowano kwestie przedstawione w tytule, tj. „Czy unijne wsparcie na inwestycje i promocję w sektorze wina jest dobrze zarządzane oraz czy wykazano jego wpływ na konkurencyjność win produkowanych w UE?”.

Kontrolerzy UE stwierdzili, że na zarządzaniu unijnym wsparciem na inwestycje i promocję w sektorze wina w pierwszych latach objętych kontrolą niekorzystnie odbiły się uchybienia na poziomie koncepcji i realizacji, a wpływ wsparcia na konkurencyjność win produkowanych w UE nie we wszystkich przypadkach został wykazany.

Na podstawie swoich ustaleń Trybunał zaleca, co następuje:

W odniesieniu do środka w zakresie inwestycji:

- w celu racjonalizacji programu pomocy Komisja powinna monitorować absorpcję funduszy, ocenić potrzeby w zakresie tego środka oraz zbadać, czy sektor wina – w porównaniu z innymi sektorami rolniczymi – potrzebuje dodatkowej pomocy na inwestycje;
- państwa członkowskie powinny ograniczyć ryzyko w zakresie oszczędności poprzez systematyczną ocenę racjonalności kosztów projektów oraz zdolności finansowej wnioskodawców. Wyniki tych ocen należy odpowiednio dokumentować. Komisja powinna dopilnować, aby państwa członkowskie skutecznie stosowały tego rodzaju kontrole.

W odniesieniu do środka w zakresie promocji:

- na mocy właściwego rozporządzenia powinna zostać ograniczona możliwość przedstawiania przez beneficjentów w każdym okresie programowania programu promocyjnego dotyczącego tych samych krajów docelowych. Komisja powinna również ograniczyć zakres tego środka w odniesieniu do kwalifikowalności reklamy marek, a także położyć większy nacisk na przyznanie MŚP pierwszeństwa dostępu do niego;
- w celu zmniejszenia do minimum ryzyka efektu *deadweight* Komisja powinna zadbać o to, by państwa członkowskie w ramach procedur wyboru wymagały od beneficjentów wykazania rzeczywistej potrzeby uzyskania wsparcia ze środków publicznych UE oraz zapewnienia, że zwykłe koszty operacyjne nie będą finansowane z budżetu UE;
- Komisja powinna dopilnować, by koszty dodatkowe, na przykład koszty związane z wynagrodzeniem organów wdrażających i koszty ogólne, były we właściwy sposób uzasadnione oraz ograniczone do określonego maksymalnego odsetka kosztów całkowitych;
- państwa członkowskie powinny zapewnić wystarczającą ścieżkę audytu, w ramach której każda pomoc przeznaczona na promocję jest powiązana z określonymi i odpowiednio udokumentowanymi działaniami;
- Komisja powinna wymagać od państw członkowskich przeprowadzania dokładniejszej oceny rezultatów osiągniętych w związku z realizacją projektów promocyjnych. Rezultaty działań promocyjnych należy w szczególności oceniać na poziomie beneficjentów, a nie w odniesieniu do całego sektora wina w UE. Państwa członkowskie powinny lepiej wykorzystywać sprawozdania, które beneficjenci przygotowują na zakończenie realizacji działań promocyjnych, do oceny i konsolidacji rezultatów tych działań;
- po upływie odpowiedniego czasu Komisja powinna zbadać, w jakim stopniu budżet przeznaczony na krajowe programy wsparcia na lata 2014-2018 odpowiada potrzebom sektora wina w UE oraz zdolności absorpcyjnej państw członkowskich. W oparciu o tę analizę Komisja powinna – w przypadkach, w których zajdzie taka potrzeba – skorygować budżet, tak aby zapewniał on zachęty dla państw członkowskich do dokonywania bardziej efektywnych wyborów odnośnie do zastosowania tych środków.

Zob. także sprawozdanie specjalne Trybunału nr 7/2012 dotyczące sektora wina pt. „Reforma wspólnej organizacji rynku wina – dotychczasowe postępy”, które można znaleźć pod adresem:

http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR12_07/SR12_07_PL.PDF

Kontakt:

Pan Aidas Palubinskas

Urzędnik ds. kontaktów z prasą

Tel.: (+352) 439845410 Tel. kom.: (+352) 621 55 22 24

E-mail: press@eca.europa.eu [@EUAuditorsECA](https://twitter.com/EUAuditorsECA) Youtube: [EUAuditorsECA](https://www.youtube.com/EUAuditorsECA) www.eca.europa.eu